

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 30. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 6. maj 2011
Tidspunkt: Kl. 10.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Kristian Jensen (V), Tina Nedergaard (V), Flemming Møller (V), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Jeppe Kofod (S), Trine Mach (SF), Pia Olsen Dyhr (SF), Niels Helveg Petersen (RV), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Udenrigsminister Lene Espersen og forsvarsminister Gitte Lillelund Bech

Punkt 1. Modtagelse af deputation: Læger uden Grænser

EUU alm. del (10) - Bilag 392 (henvendelse af 3/5-11)

Deputationen bestod af:

Direktør Michael G. Nielsen

Programmedarbejder Anne-Sofie Munk

Michael G. Nielsen sagde, at i forbindelse med den frihandelsaftale, som EU er i færd med at indgå med Indien, var Læger uden Grænser bekymret for, at en del af aftalen kunne få negativ indvirkning på produktionen af generisk medicin – altså kopimedicin – i Indien, som er vigtig for Læger uden Grænsers virke i ulande, hvor befolkningen er for fattig til at købe den originale medicin. Han nævnte, at Indien i dag står for 80 pct. af den samlede produktion af genetiske lægemidler. Det drejer sig især om medicin til bekæmpelse af tuberkulose, malaria og HIV/AIDS. Som et eksempel på, hvad det betyder for prisen, nævnte han, at da medicin til bekæmpelse af HIV/AIDS først om frem, kostede det 60.000 kr. pr. patient pr. år. Nu er den generiske medicin nede på at koste 400 kr. pr. patient pr. år. Hvis de fattige i ulandene får adgang til den billige medicin, kan man behandle langt flere. Michael G. Nielsen tilføjede, at man i Indien ikke bare frit kan kopiere al medicin, idet man i 2005 introducerede et patentsystem, der drejer sig om ny medicin. I Indien beskyttes signifikant innovation. Så nu koster ny HIV-medicin 5.600 kr. pr. patient pr. år.

Læger uden Grænser var bekymret for, at den nye frihandelsaftale ville begrænse adgangen til medicin yderligere, og man var først og fremmest bekymret for den manglende gennemskuelse, idet Læger uden Grænser ikke kunne få oplyst, hvor forhandlingerne befinder sig nu, sådan som medicinalindustrien kan. Michael G. Nielsen var bekymret for, at den nye aftale kom til at indeholde et investeringskapitel, hvor man inkluderer intellektuelle rettigheder. Han var bange for, at det blev gjort obligatorisk, at domstolene skulle udstede et forbud, hvis der blev anlagt en sag om krænkelse af patentrettigheder.

Michael G. Nielsen nævnte det modargument, der fremføres mod kopimedicin, nemlig at hvis de virksomheder, der udvikler ny medicin, ikke kan få dækket deres meget store omkostninger til forskning og udvikling, vil der ikke blive produceret ny medicin. Der er tale om en balanceakt, for selvfølgelig skal medicinalvirksomhederne have mulighed for at få dækket deres omkostninger, men det bør ikke ske på bekostning af de fattigste befolkninger, som alligevel ikke har råd til at købe den originale medicin. Et særligt problem er, at da ny medicin kun udvikles, hvor der er et købedygtigt marked, forskes der ikke i at udvikle medicin til børn. Han mente, at Kommissionen havde droppet forslaget om dataeksklusivitet, hvilket var godt.

Trine Mach spurgte, om Læger uden Grænser kunne sige noget om omfanget problemet i forhold til f.eks. malariamedicin og HIV/AIDS medicin. Hun spurgte, hvad det ville betyde for den indiske lægemiddelproduktion ikke bare i relation til det arbejde, Læger uden Grænser udfører, men generelt for medicin til ulandene. Endelig ville hun gerne vide, hvad man mener, når man skriver om investeringsbeskyttelse, idet hun gik ud fra, at man tænker på tvangslicenser.

Jeppe Kofod spurgte, hvilke konsekvenser det ville få for AIDS-bekæmpelsen, hvis man indgik en frihandelsaftale med Indien, og hvor mange mennesker det ville dreje sig om f.eks. i relation til HIV/AIDS.

Kristian Jensen pegede på, at når der er tale om signifikante innovationer, kan man sikre, at patentindehaverne får finansieret deres store forskningsudgifter. Derfor spurgte han, hvordan det skulle forstås, når Læger uden Grænser skriver, at man skal adskille udgifterne til forskning og udvikling fra prisen på de medicinske produkter.

Michael G. Nielsen svarede, at man ikke havde nogen samlet oversigt over al produktion af generisk medicin, men omkring 80 pct. af den foregik i Indien. Den anden store producent er Brasilien.

Anne-Sofie Munk nævnte, at en ekspertgruppe inden for WHO arbejder med, hvordan man kan adskille udgifterne til forskning og udvikling fra medicinproduktionen. Der er 22 millioner mennesker i Afrika syd for Sahara, som er ramt af HIV/AIDS, og man må huske, at det drejer sig om individuelle mennesker, som dør, fordi de ikke kan få den fornødne medicin.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3086 (udenrigsanliggender - handel) den 13. maj 2011

Udenrigsministeren: Rådsmødet om udenrigsanliggender med fokus på handelspolitiske emner blev gennemført for første gang under det belgiske formandskab i september 2010. Det er min forventning, at også Polen vil følge op på denne nye tradition. Det samme lægger vi op til under dansk EU-formandskab.

Der er tre grunde til, at der er opstået et behov for handelspolitiske rådsmøder. For det første fordi handelspolitikken er et afgørende redskab for at medvirke til at sikre vækst og beskæftigelse i kølvandet på den finansielle og økonomiske krise. For det andet fordi EU's ambitioner om større global gennemslagskraft er blevet forstærket efter implementeringen af Lissabontraktaten. Her er handelspolitikken en central platform for udbygning af EU's strategiske relationer. Endelig for det tredje fordi EU i 2005 som følge af den manglende fremdrift i Doha-forhandlingerne i WTO valgte at iværksætte bilaterale frihandelsaftaleforhandlinger. Flere af de store bilaterale frihandelsaftaleforhandlinger nærmer sig deres afslutning, og der er derfor behov for involvering af det politiske niveau.

Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Alle dagsordenspunkter forelægges til orientering.

1. Forslag til Rådets og Europa-Parlamentets forordning om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer

(Evt.) Præsentation

KOM (2011) 0241

Rådsmøde 3086 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Udenrigsministeren: På rådsmødet ventes Kommissionen at give en kort præsentation af hovedelementerne i sit forslag til en ny GSP-forordning for perioden efter 2013. Da forslaget først ventes godkendt på et møde i kommissærkollegiet den 10. maj 2011, lægges der ikke op til en substansdrøftelse på rådsmødet.

Forhandlingerne om Kommissionens forordningsforslag ventes at begynde senere i denne måned.

Det er forventningen, at Kommissionen med sit forordningsforslag bl.a. vil lægge op til, at EU's GSP-arrangement bliver koncentreret om de fattigste og mest sårbare udviklingslande.

Vi er stadig på et meget tidligt stadie af forhandlingerne, men jeg kan sige klart, at regeringen er enig i, at GSP-arrangementet skal fokuseres med henblik på at fremme de fattigste landes integration i det internationale handelssystem.

Det er også regeringens holdning, at den reviderede GSP-forordning som minimum skal give udviklingslandene samme markedsadgang til EU, som de har i dag.

Endelig finder vi, at GSP-forordningen bør justeres, sådan at Pakistan kan få GSP "plus" adgang fra 2014, som det blev besluttet på Det Europæiske Råds møde den 16. september 2010. Mens den almindelige GSP-ordning giver 176 lande handelspræferencer, indeholder forordningen også mulighed for at give særlige incitamentter til bæredygtig udvikling og god regeringsførelse for skrøbelige udviklingslande, den såkaldte GSP "plus". Det forudsætter dog at landene forinden har ratificeret og effektivt gennemført 27 centrale internationale konventioner om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljøbeskyttelse og god regeringsførelse.

2. EU-Japan topmøde – forberedelse af topmødets handelsmæssige aspekter

Politisk drøftelse/(evt.) rådskonklusioner

Rådsmøde 3086 – bilag 1 (samlenotat side 5)

Udenrigsministeren: Det årlige topmøde mellem EU og Japan finder sted den 28. maj 2011. Topmødet vil have særligt fokus på spørgsmålet om de fremtidige handelsforbindelser mellem de to parter. De alvorlige naturkatastrofer og deres følgevirkninger i Japan har betydet yderligere fokus på spørgsmålet om en frihandelsaftale mellem EU og Japan.

Rådets drøftelse af EU-Japan topmødet forventes at fokusere på, om tiden nu er inde til at indlede forhandlinger med Japan om en frihandelsaftale. Fra dansk side er vi parate. En frihandelsaftale vil overordnet set være både i EU's og i dansk interesse og ikke kun være et spørgsmål om økonomiske gevinster. EU's frihandelsaftaler skal også ses som led i de strategiske bestræbelser på at udbygge EU's økonomiske og politiske betydning i regionen. Danmark har af disse grunde taget en ledende rolle i at forsøge at presse på for indledning af forhandlinger om en frihandelsaftale med Japan.

Flere især sydeuropæiske lande er imidlertid skeptiske, fordi man finder, at en aftale vil være mest i Japans favør på sensitive produkter, ikke mindst biler. Disse lande finder også, at Japan ikke har vist nok vilje på forhånd til at forhandle seriøst ved ensidigt at afskaffe en række tekniske handelshindringer, som generer europæiske virksomheder.

Det kan derfor blive vanskeligt at nå til enighed internt i EU om en ambitiøs tidsplan for indledningen af forhandlinger allerede i år. Det er muligt, at EU-Japan topmødet i stedet vil resultere i, at man aftaler at gennemføre konstruktive forstudier med henblik på en senere påbegyndelse af forhandlinger om en frihandelsaftale.

3. Status for Doha-runden

Status

Rådsmøde 3086 – bilag 1 (sammenotat side 8)

Udenrigsministeren: Som en del af rådsmødet vil der også være en fælles drøftelse af status i forhandlingerne af Doha-udviklingsrunden. Som I måske har bemærket, står forhandlingerne lige nu i en meget kritisk fase. Der har været forhandlet intensivt siden G20-mødet i november 2010 erklærede, at der skulle arbejdes for en afslutning i 2011.

WTO's generaldirektør Pascal Lamy havde sat påsken som en første milepæl, hvor forhandlingsgruppeformændene skulle fremlægge reviderede tekster som grundlag for det videre forløb. Det lykkedes imidlertid ikke, idet afstanden mellem parterne – især USA og Kina – var for stor til, at der var grundlag for kompromis-tekster.

EU har spillet en meget aktiv og konstruktiv rolle i forsøget på at bygge bro mellem USA og de store mellemindkomstlande, men altså indtil videre uden held.

Generaldirektør Lamy har nu igangsat en tænkepause over det næste stykke tid, hvor alle sten vil blive vendt for at bringe forhandlingerne tilbage på sporet. Jeg forventer, at Europa-Kommissionen på rådsmødet vil give os en status og søge opbakning til at fortsætte indsatsen. Fra dansk side støttes der fortsat fuldt ud op om Europa-Kommissionens bestræbelser på at bevare et stærkt multilateralt handelssystem og sikre et forhandlingsresultat til gavn for verdenshandlen og særligt de mindst udviklede økonomier.

Pia Olsen Dyhr havde noteret sig, at Pascal Lamy havde sagt, at interessen nu samlede sig om industrivarer, mens man var i hus med landbruget, og at der nu var en mulighed for, at der kom gang i Doha-runden. Det ville være glædeligt, for så behøver man ikke bilaterale frihandelsaftaler. Hun spurgte, hvor vi er henne i forhandlingerne nu.

Udenrigsministeren svarede, at den største knast er, at USA og Kina står meget langt fra hinanden. Det er ikke længere landbruget, der er den store diskussion om; det er industrivarer. Vi støtter fuldstændig Kommissionens linje og ønsker, at man når en forhandlingsløsning.

Kristian Jensen betegnede det som glædeligt, at landbruget ikke længere var knasten. Han spurgte, om der er nogen overvejelser om at lave delaftaler, eller om det stadig væk er planen, at man vil gå efter en fuld aftale på alle områder på en gang.

Udenrigsministeren sagde, at vi går efter en fuld aftale. De bilaterale aftaler er en følge af, at der ikke er noget resultat af Doha-runden. EU-landene har været bange for, at de blev hægtet af, hvis alle andre lande i regionen indgår bilaterale aftaler på kryds og tværs.

4. Forslag til forordning vedrørende overgangsordninger for bilaterale investeringsbeskyttelsesaftaler mellem medlemsstater og tredjelande

Politisk drøftelse

KOM (2010) 0344

Rådsmøde 3086 – bilag 1 (sammenotat side 10)

KOM (2010) 0344 – bilag 1 (grundnotat af 7/9-10)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 558 (side 1564, behandlet i EUU 9/9-10)

Udenrigsministeren: Forslaget har til formål at fastlægge en overgangsordning for alle de nuværende bilaterale investeringsaftaler, som EU-landene har indgået, inden investeringsområdet med Lissabontraktatens ikrafttræden blev EU-kompetence.

Siden Rådets første drøftelse af forordningsudkastet har det været under behandling i Europa-Parlamentet. Parlamentets udvalg for internationale handelsaftaler – også kaldet INTA – vedtog for nogle uger siden en række ændringsforslag. Rapporten med disse ændringsforslag forventes behandlet på Europa-Parlamentets plenarforsamling i næste uge. Forhåbentlig har vi derfor på rådsmødet bedre overblik over muligheden for hurtigt at nå til enighed med Parlamentet.

Jeg har tidligere haft lejlighed til at forelægge sagens substans og vil derfor ikke gå i detaljer hermed. Jeg kan blot gentage, at det mest problematiske punkt fortsat er, at Kommissionen ønsker en let adgang til at fratage medlemslandene bemyndigelsen til at opretholde en eksisterende bilateral aftale. Det ønsker Kommissionen mulighed for, hvis den finder, at den bilaterale aftale er i strid med fællesskabsretten eller, som det er formuleret, udgør en væsentlig hindring for virkeliggørelsen af den fælles handelspolitik på investeringsområdet.

Stort set alle medlemslande ønsker helt at afvise dette ønske, mens Parlamentet – i INTA's version – kun har begrænset denne adgang i et vist omfang i forhold til Kommissionens oprindelige forslag. Der arbejdes på at finde en kompromisløsning. Hvis det lykkes, regner jeg med, at forordningen kan vedtages snart. En hurtig vedtagelse af forordningen vil være til gavn for de europæiske investorer, fordi vi derved får den nødvendige juridiske vished om de bilaterale aftalers status. Derfor vil jeg på rådsmødet støtte bestræbelserne på at finde et kompromis om de udestående problemer snarest muligt, så en vedtagelse kan ske allerede i første behandling.

Pia Adelsteen betegnede det som underligt, at efter at man ved Lissabontraktaten havde givet Kommissionen enekompetence til at forhandle investeringsbeskyttelsesaftaler, vil man forlænge de bilaterale aftaler, man har.

5. Handels- og investeringshindringer – rapport 2011

Opfølgning

KOM (2011) 0114

Rådsmøde 3086 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Per Clausen vidste godt, at punktet handlede om handelshindringer, men ville benytte lejligheden til at opfordre til, at EU får en mere offensiv linje i forhold til de gode muligheder, der er i forhold til Palæstina.

6. EU-Indien frihandelsaftale

Status

Rådsmøde 3086 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (06) – bilag 309 (side 1133 behandlet i EUU 20/4-07)

Udenrigsministeren: I forbindelse med frokosten ventes Kommissionen at give en status for forhandlingerne om EU-Indien frihandelsaftalen. Jeg forventer, at drøftelsen vil fokusere på mulighederne for at afslutte forhandlingerne i løbet af efteråret, som fortsat er det, Kommissionen arbejder for. Hvorvidt denne tidsplan er realistisk, afhænger dog af de tekniske forhandlinger over de kommende måneder.

Fra regeringens side støtter vi Kommissionens bestræbelser på at afslutte forhandlingerne om en ambitiøs frihandelsaftale med Indien i løbet af efteråret 2011. Det er i Danmarks klare udenrigspolitiske interesse, at EU styrker samarbejdet med Indien. Indien er – sammen med de andre nye fremstormende vækstøkonomier i Asien – af stor strategisk betydning for EU.

Vi får rig lejlighed til at drøfte forhandlingerne om EU-Indien frihandelsaftalen nærmere, når jeg på et senere tidspunkt vender tilbage for at forelægge et forhandlingsoplæg. Det vil ske, når vi har et bedre billede af landingszonen for forhandlingerne.

Jeppe Kofod kunne ikke se, at regeringen havde social dumping som en prioritet i forhandlingerne. Han nævnte, at der også havde været sager i Danmark, hvor CSC omgik kravene om, at der skulle være danske overenskomster, endda med hjælp fra Udlændingetjeneste. Derfor spurgte han, om udenrigsministeren kunne sikre, at de indvandrede, der arbejder i Danmark, overholder danske overenskomster og ansættes på danske vilkår. Han spurgte i øvrigt, om udenrigsministeren mente, Udlændingetjeneste havde gjort sit arbejde godt nok.

Jeppe Kofod nævnte, at Europaudvalget lige havde haft besøg af en deputation fra Læger uden Grænser, som mente, at dataeksklusivitet var gledet ud af forhandlingerne. Han ville gerne vide, om udenrigsministeren kunne bekræfte dette. I øvrigt havde delegationen fra Læger uden Grænser på glimrende vis beskrevet situationen for så vidt angår intellektuelle ejendomsrettigheder. Jeppe Kofod ville gerne have uddybet, hvad regeringens holdning er til den problematik, der er med generiske lægemidler produceret i Indien til brug for den fattige befolkning i ulandene. Han spurgte, hvordan regeringen i givet fald ville stille sig til en frihandelsaftale, som indeholdt krav vedrørende intellektuel ejendomsret og dataeksklusivitet, som ville være katastrofale for befolkningen i Afrika syd for Sahara, der lider af HIV/AIDS og andre alvorlige sygdomme. Han håbede, at Danmark ville kæmpe for, at man kunne sikre

kopimedicin til livstruede mennesker, som ellers ikke ville kunne få adgang til medicinen.

Per Clausen var enig i det, Jeppe Kofod sagde om social dumping. Hvis man gennemfører Mode 4 klausulen, giver det faktisk mindre muligheder for at regulere lønforholdene i Danmark.

Den klausul, som gør det muligt at sagsøge indiske regeringer, hvis de gennemfører reguleringer, der mindsker renten på en investering, hvilket koblet sammen med intellektuelle rettigheder giver store problemer. Derfor spurgte Per Clausen, hvordan Danmark stiller sig til at koble de intellektuelle rettigheder ind i denne frihandelsaftale, og hvordan den ville sikre sig, at der fortsat vil være en produktion af billig kopimedicin i Indien.

Han pegede på, at Parlamentet i april måned har vedtaget, at man ikke må indgå nogen aftaler, som underminerer muligheden for, at nationalstaterne kan gennemføre en regulering, som er i offentlighedens interesse. Han mente, der var en modsætning mellem, hvad Parlamentet har vedtaget, og hvad Kommissionen måske er i færd med.

Den del af den indiske økonomi, som er uformel, inddrages ikke, hvilket har stor betydning for de mange indere, som lever af den. Han savnede en vurdering af, hvilke konsekvenser frihandelsaftalen ville have for dem.

Per Clausen henviste til, at Læger uden Grænser havde indtryk af, at medicinalindustrien havde god adgang til at få at vide, hvor forhandlingerne befandt sig, mens Læger uden Grænser havde mindre adgang. På den baggrund spurgte han, hvad udenrigsministeren vil gøre for at sikre, at også Læger uden Grænser får adgang til information om, hvad der sker i forhandlingerne.

Trine Mach pegede på, at det seneste forhandlingspapir, som har været offentliggjort, er fra juni eller juli sidste år, og her står, at Kommissionen stadig væk arbejder for dataeksklusivitet. Hun spurgte, om Læger uden Grænser har ret i, at det nu er pillet ud.

Hun henviste til den korrespondance, man har haft om medicinproduktionen i Indien, og pegede på, at der i Doha-erklæringen ikke tales om livsnødvendig medicin, men kun om folkesundhed i bred forstand. Derfor spurgte hun, om udenrigsministerens udtalelse alene omfattede livsvigtig medicin.

Med hensyn til indiske lønmodtageres adgang til EU-landene diskuterer man, at det ikke nødvendigvis skal være på de enkelte EU-landes vilkår, men at de kan ansættes på indiske løn- og arbejdsvilkår. Det tal, der er tale om, 40.000 indiske lønmodtagere, er ganske vist "peanuts", men principielt sker der et stort spring, hvis indiske lønmodtagere rent faktisk kan få adgang til EU uden at skulle overholde de enkelte EU-landes løn- og arbejdsvilkår. Hvor står forhandlingerne om dette punkt realistisk?

Pia Adelsteen pegede på, at hvis man er selvstændig, gælder betingelsen om, at man skal følge danske løn- og arbejdsvilkår, ikke, fordi der så er tale om grænseoverskridende tjenesteydelser. Hun havde stillet en række skriftlige spørgsmål herom, men endnu ikke fået svar.

Udenrigsministeren svarede først de mange ordførere, som havde været inde på frihandelsaftalen med Indien, under ét.

Med hensyn til social dumping og indiske arbejderes adgang til Europa foreligger der endnu ikke noget officielt tilbud til Indien fra EU, så det, der har stået herom i pressen, er udslag af en livlig fantasi. Der er ingen tvivl om, at Indien hvad angår Mode 4 er interesseret i at få nogle indrømmelser fra EU, og de indrømmelser, vi kan give på Mode 4, får betydning for indernes vilje til at imødekomme nogle af vore krav. Inderne ønsker at anvende kvoter. Regeringen kan først tage stilling, når der foreligger et udkast, men vor klare holdning er, at indere, der kommer midlertidigt til Danmark som led i levering af tjenesteydelser, skal leve op til danske løn- og arbejdsvilkår. Det er national kompetence at tage stilling hertil. Det er integrationsministeren, der har social dumping og løn- og arbejdsvilkår for udenlandske arbejdere som sit ressort, men udenrigsministeren var godt klar over, at der havde været en sag med CSC, hvor vi har haft et problem, hvilket er baggrunden for, at man har valgt at øge kontrollen.

Med hensyn til dataeksklusivitet finder regeringen generelt, at det er et vigtigt instrument for at sikre, at lægemiddelvirksomheder også i fremtiden har mulighed for at investere i forskning og udvikling af nye lægemidler, da de skal kunne have forskningsresultaterne for sig selv. Kommissionen har foreslået, at der i aftaleteksten indsættes en bestemmelse, som skal sikre, at frihandelsaftalen ikke begrænser Indiens frihed til at fremstille og eksportere livsnødvendig medicin til andre udviklingslande i overensstemmelse med Dohaerklæringen om WTO's TRIPS-aftale om offentlig sundhed. Denne bestemmelse vil også gælde i forhold til eventuelle regler om dataeksklusivitet. Efter udenrigsministerens vurdering er der ganske gode muligheder for at gøre brug af tvangslicenser, også når det drejer sig om andre sygdomme end HIV/AIDS-medicin, malaria osv. Udenrigsministeren pointerede, at der er tale om en balancegang. Vi har en interesse i, at lægemiddelindustrien vil investere de mange milliarder kroner i at forske og udvikle ny medicin, men vi er også interesseret i, at de fattige lande får adgang til livsvigtig medicin.

I anledning af Per Clausens spørgsmål om den uformelle økonomi og de subsistensløse i Indien sagde udenrigsministeren, at de også vil være beskyttet i forhandlingerne om en frihandelsaftale. Hun var klar over, at der på landbrugsområdet kunne være behov for beskyttelse af dem.

Udenrigsministeren sagde til Pia Adelsteen, at som sagt foreligger der ikke noget offentligt udkast endnu, men aftalen vil være opbygget efter GATT-aftalen fra 1994, så der er ikke noget nyt i forhold til selvstændiges serviceydelser. Også de selvstændige skal følge danske løn- og ansættelsesvilkår. De spørgsmål, Pia Adelsteen har stillet, er videresendt til Integrationsministeriet, som vil svare på dem hurtigst muligt.

Per Clausen forstod, at indiske arbejdere, som kom til Danmark, skal arbejde på danske løn- og arbejdsvilkår, og at retstilstanden på det område ikke forandres.

Han ville stille et skriftligt spørgsmål vedrørende den uformelle økonomi i Indien.

Det var lidt uklart for ham, om frihandelsaftalen vil begrænse muligheden for at opretholde en produktion af kopimedicin i Indien.

Han spurgte, om regeringen vil arbejde for, at der kommer en klausul ind om, at man kan sagsøge regeringerne, hvis de gennemfører reguleringer, som forringer renten på investeringer. Han spurgte, om Parlamentets vedtagelse indgår i forhandlingerne.

Trine Mach var glad for udenrigsministerens svar vedrørende indiske lønninger.

Hun forstod godt lægemiddelindustriens behov for at få dækket sine udgifter til forskning og udvikling, men pegede på, at Indien ikke er et specielt lukrativt marked for den europæiske lægemiddelindustri.

Når udenrigsministeren siger, at der er gode muligheder for at udstede tvangslicenser, ville Trine Mach gerne vide, om det ikke kolliderer med muligheden for at sagsøge regeringer, som gennemfører reguleringer, der begrænser renten på investeringer. Er der ikke en modstrid?

Kristian Jensen var glad for, at regeringen havde en afbalanceret holdning til spørgsmålet om kopimedicin.

Niels Helveg Petersen bad udenrigsministeren uddybe sit svar vedrørende de fattige landes mulighed for at få billig kopimedicin.

Han spurgte, om der er andre lande end Danmark, der mener, at man ikke skal ødelægge disse muligheder.

Udenrigsministeren bekræftede, at Per Clausen havde forstået retstilstanden for så vidt angår indiske arbejdere i Danmark korrekt.

NOT Hun ville udarbejde et notat om den uformelle økonomi.

Hun svarede Trine Mach, at det var hendes vurdering, at TRIP-aftalen og Doha-erklæringen giver gode muligheder for at gøre brug af tvangslicenser, også når det gælder andre sygdomme end dem, vi traditionelt fokuserer på – HIV/AIDS og malaria. Hun så ikke nogen modstrid. Aftalen vil ikke forhindre inderne i at ekspropriere udenlandsk ejendom, hvis deres forfatningsmæssige bestemmelser tillader det.

NOT Udenrigsministeren ville fremsende et notat om Europa-Parlamentets udtalelse. I svaret til Niels Helveg Petersen uddybede udenrigsministerens svaret vedrørende konsekvenserne for udviklingslandenes adgang til livsnødvendig medicin. For så vidt angår forhandlingerne om intellektuelle ejendomsrettigheder foreligger der endnu ikke en færdig aftaletekst, men Kommissionen har i forbindelse med forhandlingerne foreslået, at der i en aftaletekst indsættes en bestemmelse, som sikrer, at frihandelsaftalen ikke begrænser Indiens frihed til at fremstille og eksportere livsnødvendig medicin til andre udviklingslande i overensstemmelse med Doha-erklæringen om TRIPS og offentlig sundhed fra 2001. Kommissionen arbejder også for, at udviklere af nye produkter og producenter af kopimedicin kan operere i et retssikkert og ikke-diskriminatorisk miljø, der skal være garanti for et rimeligt beskyttelsesniveau, og beskyttelsesniveauet skal kunne håndhæves. El-

lers vil der ikke være et incitament til at udvikle nye produkter, der efterfølgende kan danne basis for produktion af generisk medicin, som bl.a. kan komme befolkningen i udviklingslandene til gode. Regeringen støtter fuldt ud op om Kommissionens forhandlingstilgang og vil arbejde for, at de fattigste lande sikres forsyninger af billig livsnødvendig medicin, samtidig med at rettighedshavernes legitime interesser respekteres.

Andre lande mener præcis det samme som Danmark, nemlig at de fattigste lande skal have adgang til denne medicin.

Trine Mach ville følge op på sit spørgsmål om tvangslicenser i form af et skriftligt spørgsmål.

Hun mente, Pia Adelsteen var inde på noget vigtigt i det, hun sagde om selvstændige, og spurgte, om det, udenrigsministeren siger om, at indiske arbejdere skal følge danske løn- og arbejdsforhold, betyder, at hvis Kommissionen forhandler en aftale på plads, som ikke sikrer, at selvstændige ikke kan sætte sig ud over danske løn- og arbejdsmarkedsregler, så vil Danmark ikke støtte den. Og hvordan stiller de øvrige EU-lande sig?

Udenrigsministeren henviste til det svar, hun havde givet Pia Adelsteen. Der er ingen ændringer for så vidt angår selvstændige, som skal følge danske løn- og arbejdsvilkår. Andre lande har fuldstændig samme holdning, så hvis inderne skulle have et ønske om at ændre disse regler, så får de ikke lov til det. Det er vor faste position.

7. EU-Canada frihandelsaftale – tilbud inden for tjenesteydelser

Politisk drøftelse

Rådsmøde 3086 – bilag 1 (samlenotat side 18)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

8. EU-Moldova frihandelsaftale

Vedtagelse

Rådsmøde 3086 – bilag 1 (samlenotat side 21)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

9. Iværksættelse af forhandlinger om en partnerskabs- og samarbejdsaftale med Kasakhstan

Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (udenrigsanliggender) den 13. maj, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde

Rådsmøde 3086 – bilag 1 (samlenotat side 23)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

10. Syrien

Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (udenrigsanliggender) den 13. maj, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde
Rådsmøde 3086 – bilag 2 (suppl. samlenotat side 2)

Udenrigsministeren: Udviklingen i Syrien er meget bekymrende. De folkelige protester og de voldelige sammenstød fortsætter, efter at de syriske myndigheder har valgt at stramme grebet yderligere og visse steder sat militæret ind for at bekæmpe demonstrationerne. I den sydlige by Daraa er der risiko for, at udviklingen fører til en humanitær krise.

Det er meget vigtigt, at det internationale samfund sender et stærkt signal til de syriske myndigheder. I EU drøfter vi derfor i disse dage, hvordan vi bedst kan lægge pres på regimet.

Konkret arbejdes der i øjeblikket på at udarbejde en rådsafgørelse vedrørende sanktioner mod Syrien. Hovedelementerne omhandler fire tiltag, der ikke rammer den brede befolkning, men derimod de personer som er ansvarlige for volden begået mod civilbefolkningen. Det drejer sig om 1) våbenembargo, 2) forbud mod tilvejebringelse af udstyr til intern repression, 3) indrejseforbud og 4) indefrysningbestemmelser. De to sidste er selvfølgelig målrettet udvalgte personer.

Danmark støtter, at der med restriktive tiltag fra EU's side hurtigt sendes et klart signal om, at det syriske regimes nuværende kurs er uacceptabel, at det syriske regime øjeblikkeligt må levere på de tidligere udmeldte løfter til befolkningen om omfattende politiske reformer, samt at EU følger situationen nøje og vil holde det syriske regime ansvarlig for sine handlinger.

Samtidig skal dialogen opretholdes for ad den vej at presse på for en standsning af blodsudgydelser og iværksættelse af national dialog.

Afhængigt af hvornår det forberedende arbejde i EU's arbejdsgrupper er tilendebragt, vil de fornødne retsakter kunne vedtages af Rådet på enten dette rådsmøde eller på et kommende rådsmøde. Fra dansk side presser vi i EU-kredsen på for en hurtig vedtagelse. Det kan derfor være, at vedtagelsen i stedet bliver i en skriftlig procedure. Det er endnu usikkert, hvorvidt alle sanktioner vedtages samtidigt.

Jeppe Kofod gav fuld opbakning til regeringens linje med målrettede sanktioner, som bliver gennemført, men også at man vil gå i dialog med regimet for at få det til at gennemføre nogle af de demokratiske reformer, det har lovet. Det mente han, der var en mulighed for, idet Syrien er ret afhængig af EU's marked. Hvordan vil man støtte de kræfter i Syrien, som gerne vil indføre reformer?

Per Clausen undrede sig over, at man i en situation, hvor den vestlige verden havde involveret sig så offensivt i at styrte regimet i Libyen, indtog en så passiv holdning over for Syrien, hvor det går rigtigt langsomt med at gennemføre

bare de mest beskedne sanktioner. I virkeligheden troede han, at dialogen med regimet ville vinde, hvis man demonstrerede, at man var indstillet på at lade handling følge på ord. Og med hensyn til Bahrain forholder man sig fuldstændig i ro, uanset hvilke overgreb der sker på befolkningen.

Udenrigsministeren takkede Jeppe Kofod for opbakningen til regeringens linje. Det er klart for enhver, at det, der foregår i Syrien, kan man ikke stiltiende se på. Vi skal bruge de muligheder, der er for at lægge et politisk pres på Syrien. Hun håbede på, at man kunne få et så effektivt og klart sanktionskatalog som muligt, men måske skal man for at få enighed acceptere, at ikke alt kommer med i første omgang. I øvrigt forstod udenrigsministeren ikke, at en række EU-lande var så nølende for øjeblikket. I relation til Jeppe Kofods spørgsmål om, hvad vi kan gøre for at lægge pres på Syrien, henviste udenrigsministeren til, at Ashton meget klart havde tilkendegivet, at hun gerne ville i dialog med styret i Syrien, men at det nu skulle levere noget. Vi prøver at lægge pres på, for at de også får igangsat nogle af de reformer, de har lovet. I svaret til Per Clausen henviste udenrigsministeren til, at FN's generalsekretær dagen før i en samtale med præsident Assad havde opfordret til en uafhængig undersøgelse af de dødsfald, der har været i forbindelse med demonstrationerne, og til fuld implementering af reformerne. Fra britisk side arbejder man på at få Sikkerhedsrådet op i gear, sådan som det er sket i relation til Libyen og Elfenbenskysten. Udenrigsministeren mente ikke, vi stiltiende kan se på, at der omkommer hundrede mennesker om ugen, og at vi må være konsistente i vor tilgang.

Per Clausen mente, man blev nødt til at erkende, at den måde, nogle lande har fortolket Sikkerhedsrådets resolution om Libyen på, har gjort andre lande betænkelige.

Kristian Jensen syntes ikke, situationen i Libyen fritager FN for at gøre noget mere i Syrien.

Rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 12. maj 2011

Punkterne 1-4 hører under Integrationsministeriets ressort og blev forelagt af udenrigsministeren.

Punkt 5 og 7 hører under Justitsministeriets ressort og blev forelagt af udenrigsministeren.

Punkt 6 hører under Forsvarsministeriets ressort og blev forelagt af forsvarsministeren.

Udenrigsministeren: Jeg vil starte med at henlede opmærksomheden på, at punkt 4 om IT-agenturet og punkt 5 om mødet med USA med kort varsel er taget af dagsordenen for rådsmødet. Derfor er sagerne også udgået af dagsordenen for dette samråd.

Jeg vil alene nævne punkt 1 om Nordafrika og punkt 2 om tilbagetagelsesaftaler, mens jeg for punkt 3 og 7 henviser til samlenotatet.

Det bemærkes, at jeg forelægger sagerne på vegne af integrationsministeren og justitsministeren.

1. EU's sydlige naboer – Opfølgning på Det Europæiske Råds erklæringer af 11. marts 2011 og 24.-25. marts 2011 og rådskonklusioner (retlige og indre anliggender) af 11.-12. april 2011.

- *Politisk drøftelse/ (evt.) rådskonklusioner*

KOM (2011) 0248

Rådsmøde 3085 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Rådsmøde 3071 - bilag 5 (Skriftlig forelæggelse vedr. rådsmøde retlige og indre anliggender 24-25/2-11, pkt. 25 om tunesiske migranter)

EU-note (10) - E 39 (note af 11/3-11 om det sydlige middelhavsområde)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (10) – bilag 393 (side 1160, senest behandlet i EUU 8/4-11)

Udenrigsministeren: På sidste rådsmøde for retlige og indre anliggender den 11.-12. april 2011 blev der vedtaget rådskonklusioner, som indeholder tiltag, der kan gennemføres på kortere sigt for at få accelereret processen med at håndtere flygtninge- og migrationsstrømmene fra Nordafrika.

Således er både Frontex, EU's nyoprettede asylstøttekontor, EU's solidaritetsfonde og andre EU-programmer allerede bragt på banen i forhold til at håndtere den aktuelle situation.

Jeg kan bemærke, at Rigspolitiet siden 2008 løbende har bidraget med personel til Frontex-operationer og forbereder udsendelse af i alt 4 politibetjente til Frontex-operationen ved Lampedusa.

På rådsmødet den 12. maj 2011 forventes det, at en mere langsigtet handlingsplan vil blive drøftet.

Dette skal ses i lyset af, at Det Europæiske Råd i marts 2011 har opfordret Rådet for retlige og indre anliggender til i samarbejde med Kommissionen inden juni 2011 at præsentere en strategi til at håndtere de nuværende migrationsudfordringer i Middelhavet og Nordafrika.

Kommissionen har for 2 dage siden, den 4. maj 2011, fremlagt sit oplæg til en mere langsigtet strategi, som også fokuserer på de dybereliggende årsager til migration.

Kommissionens oplæg lægger i høj grad op til en styrkelse af de ideer, der allerede arbejdes med, men der er også enkelte nye tiltag.

Et nyt forslag er, at der bør indføres en ny mekanisme på grænseområdet, der skal kunne bringes i anvendelse, både når et land ikke lever op til sine forpligtelser til at kontrollere egne grænser, og når et land er udsat for et helt ekstraordinært pres ved sine grænser.

Denne mekanisme vil kun skulle bruges som en sidste udvej, og Kommissionen oplyser, at den vil undersøge det mulige indhold af en sådan mekanisme nærmere og vende tilbage med et forslag inden længe.

Kommissionen anfører i meddelelsen, at man støtter en udvidelse af det eksisterende pilotprojekt om genbosætning af asylansøgere og flygtninge fra Malta.

Kommissionen vil også i lyset af udviklingen af situationen overvåge situationen med ulovlig indvandring generelt, og måske vil den beslutte at iværksætte det særlige direktiv om midlertidig beskyttelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Men der er vi ikke endnu.

Med andre ord lægger Kommissionen i meddelelsen ikke op til, at der på nuværende tidspunkt skal ske en tvangsmæssig byrdefordeling af asylansøgere eller flygtninge.

Kommissionen vil dog for at styrke solidariteten vende tilbage med ideer til ad hoc tiltag, der kan hjælpe lande med et særligt behov, herunder gennem finansiel støtte, praktisk samarbejde og teknisk assistance.

Herudover lægger Kommissionen op til et øget samarbejde med tredjelande, der bl.a. omfatter bilateral dialog med de nordafrikanske lande om migration, sikkerhed og mobilitet, herunder de muligheder EU allerede i dag har på visumområdet, og betydningen af integration af de tredjelandstatsborgere, der er her lovligt.

Dermed har Kommissionen taget højde for nogle af de ideer, som Sarkozy og Berlusconi for nyligt fremkom med, herunder de to statslederes ønske om at se nærmere på muligheder for midlertidig indførelse af grænsekontrol ved de indre grænser.

Regeringen støtter, at man får udviklet en mere langsigtet handlingsplan til at håndtere situationen i Nordafrika og Middelhavet.

Regeringen støtter i den forbindelse et øget samarbejde med landene i regionen og de lande, som migranterne kommer fra. Det vil også sige, at fordrevne primært skal hjælpes i nærområdet.

Regeringen støtter, at der ses nærmere på behovet for at ændre Schengen-regelsættet, således at der i højere grad kan genindføres grænsekontrol i ekstraordinære situationer, idet de nærmere kriterier herfor vil skulle fastlægges nærmere.

Regeringen støtter, at de eksisterende instrumenter og institutioner tages i brug, og at man løbende og hurtigt bliver i stand til at justere på tiltagene, hvis situationen måtte ændre sig.

Regeringen kan fortsat ikke støtte intern byrdefordeling af flygtninge i EU, idet dette kan skabe en pull faktor, men finder, at solidariteten bør komme til udtryk på anden måde, f.eks. ved deltagelse i Frontex-operationer.

Der vil dog fra dansk side blive taget stilling til at genbosætte UNHCR-ankendte flygtninge, der tidligere har opholdt sig i Libyen, hvis UNHCR anmoder om det i konkrete sager.

Regeringen mener ikke, at situationen for tiden er af en sådan karakter, at EU skal aktivere ordningen med midlertidig beskyttelse.

Regeringen stiller sig dog åben over for en drøftelse heraf i fremtiden, når og hvis Kommissionen måtte finde, at betingelserne er opfyldt, og EU måtte stå over for en situation med et meget stort antal libyske flygtninge.

Der er tale om et meget vigtigt punkt, som skal håndteres fra EU's side, og regeringen er tilfreds med, at formandskabet har prioriteret emnet ved at indkalde til et ekstraordinært rådsmøde for retlige og indre anliggender den 12. maj.

Pia Olsen Dyhr mente, regeringen på et tidspunkt må forelægge forhandlingsoplæg om sagen.

Hun pegede på, at der i dag er mulighed for under særlige omstændigheder at indføre grænsekontrol, som vi har gjort det i forbindelse med fodboldkampe og klimatopmødet. Det nye er, at EU-landene skal være enige om, at der er grund til at gøre det. Det kan godt give mening.

Hun syntes ikke, udspillet forholder sig til den største udfordring, som er den store immigration fra Nordafrika, hvoraf størstedelen er illegale immigranter, hvoraf kun få vil få flygtningestatus. Europaudvalget har selv rejst i Frontex-området og har konstateret, at det græske asylsystem er brudt sammen. Det løser nok ikke hele problemet, at vi har sendt to ekstra politibetjente derned. Vi må yde finansiel, teknisk og praktisk støtte. Her mente hun, man måtte gå videre, end man har gjort indtil nu. Realiteten er, at immigranterne kommer til Grækenland, som ikke kan overkomme at behandle sagerne, og så vandrer de videre til andre EU-lande. På denne baggrund mente Pia Olsen Dyhr, at ministerens kommentar på rådsmødet burde være, at vi skal have fundet en løsning på det fundamentale problem.

Fordelingen af personer må forhandles under Dublin II.

Jeppe Kofod betegnede det som vigtigt at styrke Frontex-samarbejdet og EU's grænsekontrol, således at man sikrer, at dem, man får ind i EU, er dem, der har behov for beskyttelse. Den diskussion er vigtigere end at ændre i hele Schengen-systemet, som Frankrig har prøvet på. Han var ikke helt klar over, hvad regeringens holdning var, idet han syntes, udenrigsministeren havde udtrykt sig positivt om at ændre i Schengen-reglerne.

Pia Adelsteen kunne ikke erklære sig enig med de to foregående ordførere. Dansk Folkeparti kan ikke gå ind for Kommissionens forslag, men ønsker at gøre grænsekontrollen permanent. Hun mente, der var en modsætning mellem at tale om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet og så samtidig have åbne grænser. Stod det til hende, kom der bomme ved grænsen med det samme. Selvfølgelig skal vi have grænsekontrol, men det er ikke EU, der skal bestemme.

I anledning af udenrigsministerens udtalelse om, at Kommissionen ikke lægger op til en tvangsmæssig fordeling af asylflygtninge, gik Pia Adelsteen ud fra, at vi ikke kunne blive pålagt at tage sådanne flygtninge.

Pia Adelsteen pegede på, at der for et par måneder siden kom en rapport fra Europol, som fortalte, at det er blevet meget lettere at være kriminel, fordi der er den frie bevægelighed. Europol er faktisk bekymret for de kriminelle fra Rumænien og Bulgarien, fordi de er godt organiseret og udnytter Schengensamarbejdet med den frie bevægelighed.

Niels Helveg Petersen mente, udenrigsministeren på udmærket vis havde redegjort for hovedlinjerne i Kommissionens meddelelse. Han havde ingen specielle spørgsmål, men pegede på, at kommissær Malmström havde sagt, at det af hensyn til stabiliteten i Schengenområdet kan blive nødvendigt midlertidigt at genindføre en vis kontrol, hvis et land kommer under kraftigt pres, altså understregede det midlertidige og den helt ekstraordinære situation. Han syntes også, Kommissionens ræsonnementer om en styrkelse af Schengen og Frontex var aldeles udmærkede.

Formanden gjorde opmærksom på, at direktøren for Europol besøger Danmark i juli, hvor man kan få lejlighed til at tage en drøftelse med ham.

Udenrigsministeren sagde til Pia Olsen Dyhr, at regeringen ikke forelægger forhandlingsoplæg, når det drejer sig om meddelelser fra Kommissionen.

Visse stats- og regeringschefer har talt om grænsekontrol og Schengen, men Kommissionens meddelelse har en holistisk tilgang og drejer sig både om asyl, indvandring, grænser og integration. Kommissionens meddelelse går altså grundlæggende i en anden retning end det, nogle af de sydlige medlemslande ønsker sig, nemlig at der kun skal være fokus på byrdefordelingen. Der er ikke tale om at indføre en ændring af de muligheder, landene har for nationalt at lukke grænserne, men om at lave et supplement til de allerede gældende regler. Der etableres en ny mekanisme. Hvis et land ikke lever op til sin forpligtelse til at kontrollere egne grænser, eller hvis et land er udsat for et helt ekstraordinært pres, skal man have mulighed for at lukke grænsen. Det syntes udenrigsministeren var såre fornuftigt. Udenrigsministeren gentog, at

Danmark synes, det overordnet set er et udmærket forslag, Kommissionen er kommet med – med de præciseringer og justeringer hun kom med i sit første indlæg. Hun pointerede, at den nye mekanisme kun skal bruges som en sidste udvej, hvis man står i en akut situation. Situationen i Nordafrika kræver en bredspektret løsning. Løsningen på lang sigt er at gøre det så godt menneskene i de lande, de kommer fra, at de ikke vælger at tage mod nord. Vi har rigtigt mange midler til rådighed og kan rent faktisk gøre ganske meget.

Dublin handler ikke om byrdefordeling.

Udenrigsministeren svarede Jeppe Kofod, at regeringens holdning er, at vi er åbne over for, at der er nogle muligheder, man kan bruge som en sidste udvej, men grundlæggende synes vi, det er afgørende, at vi sørger for at få gjort Frontex mere effektiv og gøre noget for at hjælpe de lande, der har meget svært ved at håndtere den situation, de står i. Det er den bedste måde at udvise solidaritet på. Grundlæggende synes vi, det udvikler sig på en fornuftig måde.

I anledning af Pia Adelsteens partipolitiske indlæg om grænsekontrol sagde udenrigsministeren, at Europol i hvert fald ikke går ind for at genindføre grænsekontrollen. Det vil ikke være den rigtige politifaglige løsning, fordi det er sjældent, kriminaliteten foregår på grænsen. Vi skal koncentrere os om gerningsstederne.

Det er fuldstændig korrekt, at vi ikke kan blive pålagt at modtage tvangsflygtninge.

Det er korrekt, at Rumænien og Bulgarien ikke for nærværende er en del af Schengen-samarbejdet, men vi har fri bevægelighed for borgere fra Rumænien og Bulgarien. Udenrigsministeren betegnede den frie bevægelighed som et kernepunkt i det europæiske samarbejde. Når man kan bevæge sig frit, vil det sige, at en person, som vil rejse til Danmark med henblik på at begå en eller anden form for kriminalitet, vil blive lukket ind, selv om vi havde grænsekontrol. For at komme banderne til livs har vi indgået en lang række aftaler om udveksling af fingeraftryk, DNA-spor m.v.

Pia Adelsteen sagde med hensyn til grænsekontrol, at hun havde den opfattelse, at det virker forebyggende, at man har kontrol ved grænserne af politi eller toldere. Når bander kommer til Danmark og fylder en varevogn med tyvekoster, kan det også virke forebyggende, hvis andre lande har grænsekontrol.

Hun spurgte, hvorfor vi skal have nye EU-pas med digitale foto og biometriske kendetegn, når der ikke er nogen kontrol af passene ved grænserne.

Pia Olsen Dyhr pointerede, at Europaudvalget skal give mandat til regeringens holdninger, hvad enten der er tale om en meddelelse eller et forslag, og pegede på, at Europaudvalget i relation til finansministeren flere gange havde givet mandat, selv om det drejede sig om meddelelser.

Han havde læst, at meddelelsen havde en holistisk tilgang, men man bliver nødt til at diskutere det største problem, nemlig de mange fra Nordafrika som strømmer ind over Europas grænser. Hun syntes ikke, de løsninger, Kommis-

sionen hidtil har lagt op til, var specielt imponerende. Når man taler om finansiel og praktisk støtte, må medlemslandene være villige til at bidrage. Det er ikke nok at sende to ekstra politifolk derned. Derfor spurgte hun, om Danmark er villig til at bidrage mere, end vi gør i dag.

I anledning af Pia Adelsteens bemærkninger om grænsekontrol sagde Pia Olsen Dyhr, at erfaringen viser, at grænsekontrol ikke forhindrede banderne i at få fat i våben. Hun havde noteret sig, at rigspolitichefen i et tidligere svar til Europaudvalget fra 2009 meget klart sagde, at grænsekontrol ikke løser problemerne i forhold til international kriminalitet.

Formanden sagde, at Europaudvalget skal give mandat, når det drejer sig om sager af større rækkevidde for Danmark. Det er en vurdering, regeringen foretager.

Helle Sjelle pointerede, at det gælder om at finde den rette balancegang, for der er ingen, der er interesseret i, at våbensmuglere eller andre kriminelle kommer ind over grænserne, mens danske borgere på den anden side ikke vil bryde sig om at få frataget deres pas og blive spærret inde bag grænsebomme. Man må arbejde for at bekæmpe kriminalitet og menneskesmugling over grænserne mest muligt, og det er også det, regeringen gør.

Tina Nedergaard syntes, udenrigsministerens svar var udmærket, men i øvrigt mente hun, Pia Adelsteens principielle diskussion om grænsekontrol hørte hjemme i et andet forum.

NOT **Udenrigsministeren** ville fremsende et notat vedrørende pas, som i hvert fald skal bruges, når man rejser uden for Europas grænser.

Udenrigsministeren pointerede over for Pia Olsen Dyhr, at Danmark yder mere end et par politifolk. Vi bidrager på en lang række områder, så vi kan med god ret ranke ryggen og sige, at Danmark hjælper.

Som formanden nævnte, forelægger regeringen forhandlingsoplæg i sager af større rækkevidde, og på integrationsområdet havde den aldrig forelagt forhandlingsoplæg vedrørende meddelelser. I den forbindelse henviste hun til, at vi har et retsligt forbehold. Det er regeringens prerogativ at vurdere, hvilke sager der er af større rækkevidde. Udenrigsministeren ville ikke gå ind i en længere principiel diskussion om grænsekontrol, da det ikke var hendes ressort og ikke stod på dagsordenen for det kommende rådsmøde. Hun mente, Helle Sjelle på udmærket måde havde givet udtryk for regeringens holdning. Ligesom Tine Nedergaard mente udenrigsministeren ikke, hun skulle gå ind i en længere diskussion om grænsekontrol nu.

2. Evaluering af EU-tilbagetagelsesaftaler

Præsentation/ politisk drøftelse/ (evt.) rådskonklusioner

KOM (2011) 0076

Rådsmøde 3085 – bilag 2 (samlenotat side7)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) - bilag 333 (side 825, senest behandlet i EUU 11/2-11)

Udenrigsministeren: Kommissionen har den 23. februar i år, i overensstemmelse med anmodningen i Stockholm-programmet, fremlagt sin meddelelse vedrørende evaluering af EU-tilbagetagelsesaftalerne.

Formålet med meddelelsen er, at den skal danne grundlag for Rådets udarbejdelse af en ny sammenhængende tilbagetagelsesstrategi.

På rådsmødet den 12. maj forventer jeg, at Kommissionen formelt vil præsentere sin meddelelse for Rådet, der derefter skal påbegynde den første drøftelse af strategien.

Danmark deltager fuldt ud i Rådets drøftelser af en ny tilbagetagelsesstrategi, selv om Danmark grundet forbeholdet på området for retlige og indre anliggender ikke er bundet af de tilbagetagelsesaftaler, som EU indgår med tredjelande.

Danmark indgår dog på bilateralt niveau lignende aftaler om tilbagetagelse med en stor del af de berørte tredjelande.

Kommissionen giver i sin meddelelse 15 konkrete henstillinger, som den anbefaler, at en ny tilbagetagelsesstrategi skal afspejle. Jeg henviser i den forbindelse til samlenotatet, der i detaljer gennemgår Kommissionens meddelelse.

Regeringen kan overordnet tilslutte sig mange af Kommissionens anbefalinger.

På nogle punkter går anbefalingerne dog for vidt.

Der skal for eksempel ikke herske tvivl om, at regeringen lægger stor vægt på overholdelse af menneskerettighederne, også i forbindelse med udsendelse af personer til oprindelses- eller transitlande, herunder sikring af non-refoulement princippet.

Allerede i dag foretager udlændingemyndighederne en konkret og individuel vurdering af, hvorvidt en udlænding ved en tilbagevenden til oprindelses- eller transitlandet vil være i risiko for overgreb eller forfølgelse. Det er vi – i lighed med alle andre EU-lande – forpligtet til i henhold til den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3, FN-konventionen om Borgerlige og Politiske Rettigheder, især artikel 7, FN-konventionen mod Tortur artikel 3 og FN's Flygtningekonvention. Vurderes det af udlændingemyndighederne, at der består en risiko for overgreb, vil personen ikke blive udsendt og kan således aldrig blive omfattet af en tilbagetagelsesaftale. Dette kan ikke understreges tydeligt nok.

Regeringen er imidlertid skeptisk over for Kommissionens anbefaling vedrørende et pilotprojekt om indførelse af en efterfølgende forpligtelse til at overvåge den udsendte person i en ikke tidsmæssigt defineret periode efter hjemkomsten. De –

meget få – tilfælde, hvor sådanne tiltag eventuelt kunne komme på tale, kræver ikke indførelsen af et generelt princip om overvågning af udsendte personer.

Regeringen kan således heller ikke støtte Kommissionens forslag om at indføre bestemmelser i tilbagetagelsesaftaler om, at tredjelande, der ikke har ratificeret de vigtigste internationale menneskerettighedskonventioner, forpligtes til at overholde standarderne i disse.

Alle EU-lande er allerede juridisk bundet af de relevante menneskerettighedsinstrumenter, som der i øvrigt i forvejen også henvises til i præamblerne til tilbagetagelsesaftalerne.

I det omfang tredjelande ikke måtte være bundet af de relevante menneskerettighedsinstrumenter eller ikke overholder dem, forekommer det mig usandsynligt at tro, at disse lande så bare i stedet vil acceptere dem i en tilbagetagelsesaftale – som de ofte egentlig ikke har de store ønsker om at indgå – endsige at de af denne grund vil overholde standarderne. Konsekvensen i disse tilfælde må være, at de pågældende ikke udsendes dertil.

Lad mig her slå fast, at indgåelse af tilbagetagelsesaftaler er en forudsætning for indgåelse af visumliberaliseringsaftaler.

Det er min opfattelse, at den nødvendige styrkelse af menneskerettighedssituationen i visse tredjelande på sigt bedst sker ved en intensiv dansk menneskerettighedspolitik i samarbejde med ligesindede lande og gennem en styrket mellemfolkelig kontakt mellem de pågældende tredjelandes borgere og EU-medlemsstaternes borgere.

Den mellemfolkelige kontakt kan blandt andet styrkes gennem indgåelse af visumlempelsesaftaler. Og ja, så bliver vi også nødt til at indgå tilbagetagelsesaftaler.

Regeringen kan støtte, at en sammenhængende strategi for tilbagetagelse skal tage hensyn til de overordnede forbindelser med tredjelande, som EU ønsker at indgå tilbagetagelsesaftaler med.

Danmark er dermed positiv over for en drøftelse af muligheden for at indlede forhandlinger om tilbagetagelsesaftaler sideløbende med forhandlinger om f.eks. rammeaftaler.

Overordnet ser regeringen derfor frem til, at der i EU fastlægges en ny helhedsorienteret tilbagesendelsesstrategi – således at det i fremtiden fortsat vil være muligt at sikre en fast og fair udlændingepolitik, hvor personer, der opholder sig illegalt i EU, og som ikke har et internationalt beskyttelsesbehov, effektivt kan udsendes.

3. Forslag til ændring af Frontex-forordningen*

Status

KOM (2010) 0061

Rådsmøde 3085 – bilag 2 (samlenotat side 15)

KOM (2010) 0061 - bilag 1 (grundnotat af 31/5-10)

KOM (2010) 0061 - svar på spørgsmål 1

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 393 (side 1166, senest behandlet i EUU 8/4-11)

EUU alm. del (10) - bilag 333 (side 820, behandlet i EUU 11/2-11)

*) Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Udenrigsministeren henviste til samlenotatet.

Pia Adelsteen forstod ikke, hvordan der kunne stå i samlenotatet, at Frontex skal kunne finansiere bistandsprojekter i tredjelande. Det betegnede hun som helt ude i skoven.

Udenrigsministeren forestillede sig i relation til Frontex først og fremmest en form for kapacitetsopbygning, så vi hjælper landene til at blive bedre til at håndtere problemerne selv.

Pia Adelsteen ville stille et skriftligt spørgsmål om bistandsprojekter.

NOT **Udenrigsministeren** ville fremsende et notat om Frontex' deltagelse i bistandsprojekter.

4. Oprettelse af et it-agentur på området frihed, sikkerhed og retfærdighed*

Status

KOM (2010) 0093

Rådsmøde 3085 – bilag 2 (samlenotat side 26)

KOM (2005) 0669 - bilag 1 (grundnotat af 10/5-06)

KOM (2010) 0093 - svar på spørgsmål 1

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 393 (side 1167, senest behandlet i EUU 8/4-11)

EUU alm. del (10) - bilag 157 (side 391, behandlet i EUU 26/11-10)

*) Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Punktet var udgået.

UDG. 5. Møde mellem EU's og USA's justits- og indenrigsministre (den 13.-14. april 2011 i Budapest/Gödöllö)

Orientering fra formandskabet

Rådsmøde 3085 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Punktet var udgået.

6. Ajourføring om Japan. Optagelse af nukleare hændelser i de prioriterede referencescenarier på civilbeskyttelsesområdet

Status

Rådsmøde 3085 – bilag 3 (samlenotat side 1)

Forsvarsministeren: Som forsvarsminister – og dermed den øverste koordinerende ansvarlige for beredskabet – har jeg ansvar for samarbejdet på civilbeskyttelsesområdet i EU-sammenhæng. Jeg har også et delt ansvar, når det gælder sikkerheden i forbindelse med nukleare anlæg.

Udvalget har modtaget Forsvarsministeriets samlenotat, hvor det fremgår, at Belgien ønsker en drøftelse om optagelse af nukleare hændelser i de prioriterede referencescenarier på civilbeskyttelsesområdet.

Lad mig starte med at sige, hvad dette egentlig betyder.

Inden for de seneste ca. 10 år har EU's medlemsstater indmeldt en lang række kapaciteter, der kan komme i anvendelse i forbindelse med store ulykker og katastrofer.

Kapaciteterne indmeldes til en central database, der administreres af Kommissionens Monitorerings- og Informationscenter – også kaldet MIC – der ligger i Bruxelles.

Gennem årene har disse kapaciteter været anvendt i forbindelse med en lang række katastrofer som oversvømmelser, skovbrande, jordskælv, olieforurening med videre.

På baggrund af den omfattende katastrofe i Japan, der medførte et radioaktivt udslip fra Fukushima-Daiichi kernekraftværket, er der naturligvis kommet fokus på sikkerheden i forbindelse med de nukleare værker. Dern fokus er der generelt i hele verden, og der er også stor fokus på det i Europa.

Det blev på et ekstraordinært EU-ministtermøde den 15. marts 2011 med energikommissær Øttinger i spidsen besluttet at gennemføre en række stresstests af de europæiske kernekraftværker. I regeringen mener vi, det er vigtigt, at ulykken i Japan analyseres grundigt, for at vi på den baggrund kan tage stilling til, om der er noget, EU-landene kan lære af ulykken.

Belgien ønsker, at der identificeres europæiske responskapaciteter, der vil kunne bruges i forbindelse med nukleare-radiologiske hændelser. Da vi ikke har atomkraft herhjemme, er det et område, der ligger os lidt fjernt.

Regeringen kan støtte, at der udvikles referencescenarier til brug for identificering af særlige radiologiske-nukleare kapaciteter, og at scenarierne selvfølgelig bør bygge videre på det eksisterende arbejde i FN's Internationale Atomenergiagentur.

Regeringen støtter et effektivt europæisk beredskab i forbindelse med ulykker og katastrofer i rammen af EU-samarbejdet på civilbeskyttelsesområdet – også inden for det nukleare.

Det er forventningen, at Kommissær Kristalina Georgieva vil tage drøftelsen på RIA-rådsmødet ad notam i forbindelse med den planlagte fremlæggelse af nye eller reviderede retsakter på civilbeskyttelsesområdet til november 2011.

Kort fortalt er det et spørgsmål om, at belgierne ønsker at sætte dette på dagsordenen, så vi kan få nogle referencescenarier, hvis der skulle ske et uheld på atomkraftområdet i Europa, så vi har nogle referencer til, hvad vi i så fald kan gøre. Det støtter vi fra dansk side. Det er i hvert fald det, regeringen lægger op til.

Ingen bad om ordet.

7. Evalueringsrapport om logningsdirektivet (direktiv 2006/24/EF)

Præsentation

KOM (2011) 0225

Rådsmøde 3085 – bilag 4 (suppl. samlenotat side 2)

Udenrigsministeren henviste til samlenotatet.

Mødet slut kl. 12.15.

Ref.: BE/sra